

РЕШЕНИЕ

№ 28

гр. Велико Търново, 23.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВЕЛИКО ТЪРНОВО, ВТОРИ
НАКАЗАТЕЛЕН СЪСТАВ**, в публично заседание на пети февруари през две
хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: ПЕТЯ СТОЯНОВА

Членове: АЛЕКСАНДЪР ЛЮДМ.
ГРИГОРОВ
Диана Василева

при участието на секретаря ГАЛЯ Г. СТАНЧЕВА
в присъствието на прокурора С. К. К. Ц. Анг. М.
като разглежда докладваното от ПЕТЯ СТОЯНОВА Въззивно наказателно
дело от общ характер № 20234000600066 по описа за 2023 година

на основание данните по делото и закона, за да се произнесе взема предвид
следното:

С присъда № 260003 от 17.10.2022г. по НОХД 816/2020г. Плевенският
окръжен съд е признал за виновни подсъдимите както следва:

Р. З. Р. за престъпление по чл. 199 ал.2 т.2 пр.1 вр. ал.1 т.4 вр. чл. 198
ал.1 вр. чл. 20 ал.2 от НК и му е наложил наказание осемнадесет години
лишаване от свобода, като е определил същото да се търпи при първоначален
строг режим.

М. А. М. за престъпление по чл. 199 ал.2 т.2 пр.1 вр. ал.1 т.4 вр. чл. 198
ал.1 вр. чл. 20 ал.2 вр. чл. 63 ал.2 т.1 от НК и му е наложил наказание десет
години лишаване от свобода, като е определил същото да се търпи при
първоначален строг режим.

И. Р. С. за извършено престъпление по чл. 199 ал.2 т.2 пр.1 вр. ал.1 т.4
вр. чл. 198 ал.1 вр. чл. 20 ал.2 вр. чл. 63 ал.1 т.2 от НК и му е наложил
наказание пет години лишаване от свобода, като е определил същото да се

търпи при първоначален общ режим.

Присъдил е разноски по делото.

Разпоредил се е и с веществените доказателства.

Срещу присъдата е подадена въззивна жалба от адв. З. М., в качеството му на защитник на подсъдимия Р. Р.. Оплакванията са за неправилност и незаконосъобразност на присъдата. Твърди се, че по делото не е доказано участието на този подсъдим в извършеното деяние, поради което се претендира отмяна на присъдата и постановяване на нова, с която подсъдимият да бъде оправдан по повдигнатото му обвинение. Претендират се и допуснати съществени нарушения на процесуалните правила. В допълнителни съображения се сочи, че съдебните заседатели не са избрани на принципа на случайния избор; че съдът е кредитирал едни показания на свидетелите, а други не без да обоснове изводите си поради какви съображения. Липсата на такъв анализ се сочи по отношение на свидетелите И., В., И.. По отношение на св. Т. се твърди, че същият бил заинтересован. Неправилно са игнорирани показанията на св. М..

Жалба от името на подсъдимият Р. е депозирана и от адв. Р., лично упълномощен защитник. Същата е общо формулирана, но в допълнително изложение е направен подробен анализ на доказателствата и се твърди неправилност, необоснованост и незаконосъобразност на присъдата. Сочи се, че съдът е приел само действия, извършени от подсъдимите М. и С. при извършване на деянието, а е признал за виновен и подсъдимият Р.. За участието на последния не са налице достатъчно доказателства, за да се направи осъдителен извод. Оспорва се достоверността на протокола за претърсване и изземване от 08.12.2017г. от домът на Р. Р., направеният анализ на свидетелските показания според защитата е непълен, неправилно са игнорирани показанията на част от свидетелите, а са кредитирани други. Кредитирани са също обясненията на двамата подсъдими М. и Сашов, в които не се съдържат данни за участието на Р., но независимо от това е направен извод за виновност и и по отношение на този подсъдим.

Срещу присъдата е подадена жалба и от подсъдимия М. М., чрез служебният му защитник адв. Я.. В жалбата на този подсъдим се прави оплакване за неправилност, тъй като е постановена в нарушение на материалния закон. Претендира се и явна несправедливост на наложеното

наказание в смисъл на неговото завишаване. В допълнителни съображения са изложени подробни доводи в подкрепа на направените искания – за отмяна на постановената присъда и постановяване на нова, с която този подсъдим да бъде оправдан по повдигнатите му обвинения или при условие на алтернативност – да бъде намален размера на наложеното му наказание.

Недоволен от присъдата е останал и И. Р. С. чрез служебния му защитник – адв. И.. В жалбата се сочи само явна несправедливост на наложеното наказание. Прави се искане за приложение разпоредбите на чл. 55 от НК и налагане на наказание под предвидения минимален размер за това деяние и приложение на института на условното осъждане. В допълнително изложени съображения се сочат смекчаващи вината обстоятелства – съдействие за разкриване на обективната истина, приети общо от съда, без конкретика за всеки от дейците характеристични справки, липсата на съжаление. Соци, че този подсъдим е бил на 15 г. към момента на извършването, съдействал е във всеки един момент и незаконосъобразно е наложено толкова високо по размер наказание.

В съдебно заседание подс. М. и защитникът му адв. Я. претендират постановяването на нова присъда, с която М. да бъде признат за виновен за деяние по чл. 198 от НК и оправдан по повдигнатото му обвинение по чл. 199 ал.2 т.2 от НК.

Адв. И. и подсъдимият С. също поддържат подадената жалба. Тя е свързана единствено с твърдяната явна несправедливост на наложеното наказание.

Подсъдимият Р. и защитниците му – адв. Д. и адв. Р. намират постановената присъда за незаконосъобразна и като такава претендират отмяната ѝ и признаването на този подсъдим за невинен с последващото от това оправдаване по повдигнатото му обвинение.

Представителят на апелативното обвинение намира постановената присъда за правилна и законосъобразна и като такава предлага същата да бъде потвърдена, а жалбите на тримата подсъдими – да бъдат оставени без уважение.

Настоящият съдебен състав, след като се запозна с посоченото в жалбите, становищата на страните в съдебно заседание и след като извърши проверка на присъдата по реда на чл. 314 от НПК, намери за установено

следното:

Обжалваната първоинстанционна присъда е постановена при допуснати съществени отстраними нарушения на процесуалните правила по смисъла на чл. 334, т. 1, вр. чл. 335, ал. 2, вр. чл. 348, ал. 3, т. 1 и т. 2 от НПК, накърнили правото на защита на подсъдимите - жалбоподатели в настоящото производство – Р. Р., М. М. и И. С.. Те са неотстраними във въззивното производство и налагат отмяна на присъдата и връщане на делото за ново разглеждане от друг съдебен състав.

Нормата на чл. 305 ал. 3 от НПК регламентира императивно съдържанието на мотивите към присъдата. Според споменатата разпоредба в тази част на съдебния акт трябва да са изложени обстоятелствата, които се считат за установени, доказателствените източници, въз основа на което е възприета конкретната фактическа обстановка, а при противоречия на доказателствените материали е задължително да са развити съображения защо едни от тях се приемат, а други се отхвърлят.

Мотивите, следващи огласения пред страните диспозитив на присъдата не отговарят на изискванията, поставени от цитираната разпоредба относно началния момент на инкриминираното участие по отношение на подсъдимия Р.. От една страна във фактологията е възприето, посоченото в ОА, че на място на извършване двамата подсъдими – С. и М. били чакани от Р. Р.. От друга страна, впоследствие при описание механизма на извършване на деянието подсд. Р. отсъства. Не са описани никакви конкретни действия, извършени от него в рамките на описаната в тази част фактология. Разбира се следва да бъде посочено, че тази невъзможност на първия съд да изложи фактическа обстановка, в нейната последователност се дължи на обстоятелството, че в обвинителния акт е налице същата непълнота на фактите, очертаващи обективни елементи от състава на претендираното престъпление по чл. 199 ал.2 т.2 вр. чл. 20 ал.2 от НК, за което е повдигнато обвинение на тримата подсъдими. Налице е и пълно несъответствие между описаните факти и основаната на тях правна квалификация във вр. чл. 20 ал.2 от НК. В обвинителният акт/възприета и в мотивите на съда/ описаната фактология сочи на пряк внезапен умисъл за деянието по отношение на подсъдимите М. и С. и липсва фактология, която да ги обвързва в общност на умисъла с подсъдимия Р.. А юридическото обвинение и по отношение на

тримата подсъдими е по чл. 199 ал.2 т.2 вр. чл. 20 ал.2 от НК.

Обвинителният акт е средството, чрез което се формулира окончателното обвинение и се очертава предмета на доказване - фактическите рамки, в които ще се извършва доказването в съдебното производство и в които ще се осъществява и упражнява правото на защита. В обвинителния акт прокурорът развива в пълнота своята обвинителна теза пред решаващия съдебен орган, която обвинителна теза се разгръща чрез фактологическото отразяване на събитията, които прокурорът счита за настъпили и относими към предмета на обвинението, а съдът е длъжен да изследва именно въведените в обвинителния акт фактически твърдения. Затова внасянето в съда на обвинителен акт с непълноти и несъответствия /неясноти/, като констатираните по-горе от въззивната инстанция, изначало опорочава развитието на наказателния процес в съдебната му фаза, тъй като създава формални пречки за постановяване на законосъобразен съдебен акт. В случая липсата на пълно, ясно и съответстващо на предложената правна квалификация фактическо обвинение е лишило първоинстанционния съд, а на практика лишава и въззивния съд от възможността правилно да разреши въпросите за вината и отговорността, доколкото тези въпроси са и такива по установяване на факти, а не само въпроси на приложимото материално право. Когато прокурорският акт не съдържа достатъчно точни и ясни факти и обстоятелства, индивидуализиращи престъпното деяние, които да съответстват на предложената правна квалификация, той е изготвен в разрез с предписанията на чл. 246 НПК.

Същевременно обаче този порок на ОА не е абсолютно основание за постановяване на оправдателна присъда, особено когато е налице установяване на обстоятелства, въз основа на които може да се обоснове извод за извършено престъпление с претендираната /или друга/ правна квалификация. Именно такъв е настоящият случай според въззивния съд. Налице са доказателства, които обвързват подсъдимият Р. към извършено деяние /ДНК експертизата, изготвената пред настоящият въззивен съд СМЕ на веществени доказателства, обясненията на подсъдимият М., които в това отношение могат да бъдат проследени времево/ те обаче не съответстват на описаното в обвинителния акт и прието безкритично от първия съд, че Р. е чакал М. и С. на място на извършване на деянието и тримата нанасяли удари на пострадалия при наличие на общност на умисъла, вследствие на което

настъпила неговата смърт. Такива доказателства по делото не са инкорпорирани/ още и на ДП липсват/. Безспорно са налице и доказателства за участието на М. и С. в извършено деяние.

Именно поради невъзможността да опише каква е конкретната фактология, окръжният съд е допуснал нарушение на процесуалните правила, което е от категорията на съществените – липса на мотиви и противоречие в мотивите. В изложените мотиви липсва анализ на доказателства, от които се извежда възприетата фактология и по- конкретно спорния факт, че Р. е чакал двамата подсъдими – М. и С. на мястото на деянието и е взел участие в него още от самото му начало. Съдът не е извършил дължимият сравнителен анализ на доказателствата – и по- конкретно: 1. Съвкупен анализ на всички обяснения на всеки един от подсъдимите с посочване в заключение кои от тези обяснения кредитира и кое не и по какви съображения/ първият съд дори не е инкорпорирал всички обяснения на подсъдимите при наличие на значителни противоречия между тях/. 2. Не е извършил подробен анализ на показанията на всеки един от свидетелите с посочване кои от тях възприема, при наличие на приобщени от ДП - защо и по какви съображения и какви факти се установяват от тези показания. 3. Не е съпоставил обясненията на всеки от подсъдимите със свидетелските показания, които също са изключително противоречиви по отношение на някой от установените факти. 4. Липсва всякаква съпоставка на обясненията на подсъдимите, които съдът е възприел/по – конкретно на М. и С./ с изготвената по делото съдебно-медицинска експертиза. Неизвършването на посочената аналитична дейност на съда е довела и до противоречие в мотивите. Окръжният съд е кредитирал обясненията на подсъдимите М. и С. досежно механизма на извършване на деянието - че са нанасяли удари с камък в главата на пострадалия от една страна. От друга е кредитирал и поставил в основата на мотивите е и съдебно-медицинската експертиза. Тя обаче се намира в пълно противоречие с обясненията на подсъдимите относно механизма на извършване на деянието. Според съдебно-медицинската експертиза смъртта на пострадалия е настъпила от нараняване в черепно-мозъчната кухина с излив на кръв под меките мозъчни обвивки и страничните мозъчни стомахчета, вследствие на счупване на черепа, като за използвано оръдие категорично е посочено такова с размери 5 на 5 см, форма, на каквото съответства обратната страна на чук или тесла. Вещото лице изрично е изключило възможността

счупването на черепа да се получи вследствие на удари с камъни, който извод е аргументиран с получаването на звездовидно счупване при удари с камък, каквото не е налице. Така експертът е изключил изобщо възможността, смъртта да е настъпила вследствие на удари с камъни в главата на пострадалия. Именно такъв механизъм обаче е приел окръжният съд, като едновременно с това е кредитирал експертизата. По делото не са инкорпорирани доказателства двамата подсъдими – М. и С. да са нанасяли удари с други предмети, освен твърдяните от тях- камъни и дърво, което също противоречи на изложеното в експертизата/още повече, че умисъла на тези подсъдими за извършване на деянието се приема, че е възникнал на връщане от училище - в автобуса и не са инкорпорирани доказателства някой от тях да е носил в себе си чук или тесла/. Така изложеното създава сериозно съмнение относно възприетото от първия съд и затруднява защитата на подсъдимите.

Тези противоречия в мотивите досежно механизмът на извършване на престъплението са особено съществени. Те пречат въззивният съд да проследени как е формирано вътрешното убеждение на контролирания съд.

Безспорно възможностите на въззивната инстанция – както за изясняване на фактите, така и по отношение на правото са в широк диапазон, но в резултат на положените значителни усилия от въззивната инстанция не можаха да бъдат попълнени посочените по- горе празноти.

Констатираните нарушения на чл. 246 НПК, не преклудират възможността прокурорът да ги отстрани. Напротив, единственото разрешение при тяхното наличие е отстраняването им по реда на връщане делото на прокурора. Затова окръжният съд е следвало да констатира наличието на нарушение на нормата на чл. 246, ал. 2 НПК и да упражни правомощието в разпоредителното заседание по чл. 249, ал. 2 вр ал 1, вр. чл. 248, ал. 1, т. 3 НПК, което не е било направено, но като не е сторил това съдът е мултиплицирал процесуалното нарушение, допуснато от прокурора и с постановената присъда сам е допуснал съществено процесуално нарушение.

Макар да не е основание за отмяна на присъдата и връщане на делото за ново разглеждане следва да бъде посочено, че липсва какъвто и да било отговор на възраженията на защитата. На нито едно от направените от защитата възражения не е даден отговор. Съдът е длъжен да даде такъв

независимо от това дали ще възприеме или остави без уважение тези възражения.

Констатираните процесуални нарушения са категорията на абсолютните, тъй като неминуемо водят до ограничаване процесуалните права на подсъдимите и представлява основание по чл. 335 ал.2 вр. чл. 348 ал.3 т. 1 и 2 от НПК. Тези нарушения по естеството си са отстраними чрез провеждането на ново производство пред окръжния съд, което налага отмяната на присъдата и връщане на делото за ново разглеждане от друг състав на Плевенски окръжен съд.

Други процесуални нарушения освен описаните, настоящият съд не констатира, а с оглед изхода на делото намира, че не дължи произнасяне по останалите направени от страните оплаквания.

Водим от горното и на основание чл. 334 т.1 вр. чл. 335 ал.2 вр. чл. 348 ал.3 т.1 и 2 от НПК, Великотърновският апелативен съд:

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Присъда № 260003/17.10.2022г., постановена по НОХД 816/2020г. по описа на Окръжен съд Плевен.

ВРЪЩА делото на първата инстанция за ново разглеждане от друг състав от стадия на разпоредителното заседание.

Решението не подлежи на касационен контрол.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____